

**KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBOS NARĖ
JURGITA ŠIUGŽDINIENĖ**

Aplinkos ministrui Kęstučiui Mažeikai	2019-07-16	Nr. ....
Kauno miesto merui Visvaldui Matijošaičiui	.....	Nr. ....
Kauno miesto savivaldybės Plėtros ir miesto vystymo komitetui		
Kauno miesto savivaldybės Miesto ūkio ir paslaugų komitetui		
Kauno miesto savivaldybės Valdymo ir bendruomenių plėtojimo komitetui		

DĖL KOKYBIŠKO GYVENTOJŲ INFORMAVIMO APIE PLANUOJAMAS STATYBAS IR TERITORIJŲ PLANŲ POKYČIUS

Kauno miesto gyventojai nėra tinkamai informuojami apie planuojamas statybas ir teritorijų planų pokyčius. Gyventojai apie būsimas statybas ar teritorijų paskirties pokyčius dažnai sužino per vėlai ir atsitiktinai, jau pamatę prie būsimų statybų įrengtus stendus, per pokalbius socialiniuose tinkluose. Nėra susiformavusi kultūra bendruomenės informuoti prieš pradėdant įgyvendinti pokyčius, kalbėtis su gyventojais, skirti laiko kokybiškam aptarimui ir gyventojų įtraukimui. Dėl to kyla bendruomenių nepasitenkinimas ir konfliktai su bendruomene. Neretai bendruomenėms nelieka kitos išeities kaip kreiptis į teismą.

Kauno miesto savivaldybė neprivalo laukti, kol bus patobulinti teisės aktai nacionaliniame lygmenyje. Mylėdama ir gerbdama savo žmones, savivaldybė pati gali sukurti patogesnius ir geresnius visuomenės informavimo instrumentus. Tai leidžia Vietos savivaldos įstatymas.

Šiuo raštu teikiu esamos situacijos apžvalgą ir pasiūlymus, kaip gerinti situaciją, kad gyventojams informacija būtų teikiama laiku ir kokybiška.

Situacijos apžvalga

Informacijos pateikimas

1. Informacija apie planuojamas statybas, jau išduotus statybos leidimus ir bendrojo planavimo pokyčius yra pateikiama skirtingose Kauno miesto savivaldybės svetainės (toliau – savivaldybės svetainė) vietose¹. Todėl, neturint patirties, paieška gyventojams yra sudėtinga.

¹ <http://www.kaunas.lt/urbanistika/statiniu-projektavimas/viesinami-statiniu-projektiniai-pasiulyimai/>
<http://www.kaunas.lt/urbanistika/bendrusis-planavimas/>

2. Aktuali su statybomis ir teritorijų planavimu susijusi informacija pateikiama trijose skirtingose vietose:
  - Savivaldybės svetainės pirmame puslapyje yra nuoroda į rubriką „Projektiniai pasiūlymai“ (<http://www.kaunas.lt/urbanistika/statiniu-projektavimas/viesinami-statiniu-projektiniai-pasiulymai/>). Tačiau gyventojas, norėdamas sužinoti apie planuojamus projektus, turi turėti pakankamai daug informacijos (adresą ar objektą, ar paskelbimo datą), kitaip informaciją surasti yra sudėtinga (pvz., įvedus gatvės pavadinimą, parodo visus tos gatvės objektus). Rubrikos pavadinimas neinformatyvus, nepaaiškinta, kokia informacija pateikiama. Paieška pagal seniūnijas negalima.
  - Teritorijų planavimo pokyčiai skelbiami kitoje Kauno miesto savivaldybės interneto svetainės vietoje: <http://www.kaunas.lt/urbanistika/bendrasis-planavimas/>.
  - Papildoma informacija apie statybas pateikiama IS „Infostatyba“ (www.planuojustatyti.lt). Šioje sistemoje pateikiama informacija, kada vyko projekto viešas svarstymas, viešo susirinkimo protokolai. Tačiau nėra informacijos apie planuojamą tų statybų projektinių pasiūlymų viešinimą, t. y., gyventojams nepateikiama informacija, kada vyks viešas projekto svarstymas.
3. Savivaldybės svetainėje nepateikiama informacija apie planuojamas ar vykdomas statybas bei teritorijų planų pokyčius konkrečioje seniūnijoje. Gyventojui, kuris domisi planuojamais ar vykstančiais pokyčiais būtent savo seniūnijoje, neįmanoma surasti tokios informacijos vienoje vietoje.
4. Savivaldybės svetainėje nėra pateikta gairių ar DUK, kuriose būtų gyventojams paaiškinta, kaip ir kur ieškoti informacijos šiais klausimais.
5. Informacijos paieška, ypač nacionaliniuose portaluose, yra sudėtinga, orientuota į specialistus. Pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje (www.tpdriis.lt/) pateikiami visi rengiami detalieji planai su brėžiniais, paaiškinimai ir informacija apie atliktas viešinimo procedūras. Nors ši sistema tobulinama, su teritorijų planavimu nesusidūrusiems asmenims labai sudėtinga rasti informaciją. Dauguma nežino, kad informacijos čia apskritai reikia ieškoti.

Viešieji pristatymai

6. Viešieji pristatymai daugeliu atvejų yra labai formalus pobūdžio, nes gyventojų nuomonė turi būti išklausoma, bet ji nėra privaloma². Tai yra, teisės aktuose nėra nurodyta, kokiais kriterijais remiantis gyventojų nuomonės turėtų būtų paisoma, o statybos ar teritorijų planų pokyčiai būtų negalimi.
7. Tuo atveju, kai visuomenė svarsto projektinius pasiūlymus ir jiems nepritaria, turi pateikti teisiškai argumentuotus prieštaravimus. Reikia nurodyti „aplinkybes, kuriomis pagrindžiamas pasiūlymas, ir jas patvirtinantys įrodymai“³. Tačiau gyventojai, bendruomenės dažniausiai neturi teisinių žinių, kaip argumentuotai pateikti prieštaravimą

² Statybos techninis reglamentas STR1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ (67). <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/id75ac40a7dd11e69ad4c8713b612d00?gsiKiiSAEmP>

³ Visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimanant sprendimus dėl teritorijų planavimo nuostatai. 1 priedas. <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.802893A37D00/BzBPFawdRJ>

- būsimoms statyboms ar teritorijų pokyčiams. Iš esmės prieštaravimas gali būti išklusomas tik įrodžius, kad statybos prieštarauja teisės aktams.
8. Šiuo metu savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas, atliekantis savivaldybės vyriausiojo architekto funkcijas, per 5 darbo dienas po nurodyto prašymo ir kitų dokumentų gavimo dienos pritaria arba motyvuotai nepritaria projektiniams pasiūlymams. Vyr. architektas gali pritariti arba nepritariti visuomenės siūlymams.
  9. Informacija apie statinių projektavimą ir projektinių pasiūlymų svarstymą retai efektyviai pasiekia gyventojus, nes statytojas turi galimybę rinktis iš dviejų variantų: įrengti standą arba informaciją pateikti registruotais laiškais. Gyventojai retai informuojami laiškais, nes tai nėra privaloma, o Statybos techniniame reglamente STR1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ nenurodoma, kur ir kaip turi būti įrengti standai, kokio dydžio jie turėtų būti (reikalavimas „pakankamo dydžio“), kai informuojama apie statinių projektavimą.
  10. Daugiabučių gyvenamųjų namų valdytojai ne visada tinkamai informuoja gyventojus apie planuojamus pokyčius. Gyventojai retai informuojami laiškais, nes tai nėra privaloma.

Rekomendacijos

Aplinkos ministerijai:

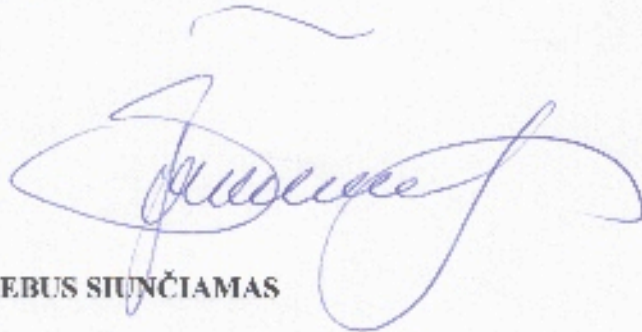
- Užtikrinti, kad nacionaliniuose portaluose, tokiuose kaip „Infostatyba“ (www.planuojustatyti.lt) ir www.tpdriis, informacijos paieška būtų kuo paprastesnė, intuityviai suprantama.
- Sustiprinti statytojų ir savivaldybių administracijų atsakomybę už gyventojų tinkamą informavimą ir informacijos apie viešus svarstymus ir pristatymus pateikimą.
- Koreguoti teisės aktus, kad gyventojai, gyvenantys žemės sklypuose (privačiuose ir daugiabučiuose namuose), kurie ribojasi su projekto teritorija, būtų privalomai informuojami registruotais laiškais apie būsimas statybas (projektinius pasiūlymus) ir detaliųjų planų keitimą.
- Aiškiai reglamentuoti, kokiais atvejais savivaldybių administracijos privalo atsižvelgti į gyventojų nepritarimą statyboms ir detaliųjų planų, teritorijų vystymo pokyčiams.
- Reglamentuoti standų apie būsimas statybas ir detaliųjų planų pokyčius įrengimo tvarka, nurodant standų dydžius, įrengimo vietą, jų kiekį.
- Reglamentuoti aiškiau, kada, koku būdu ir kokioje teritorijoje, turi būti atliekamos gyventojų apklausos, kai kyla gyventojų nepasitenkinimas dėl planuojamų statybų, detaliųjų planų pokyčių.

Kauno miesto savivaldybei:

- Bendradarbiaujant su bendruomenėmis parengti seniūnijų urbanistines vizijas. Gyventojai privalo žinoti, kas yra planuojama jų seniūnijoje, kaip ji vystysis. Visa informacija turi būti savalaikė, o ne po laiko, kai jau pakeisti brangu ir kažkuri pusė patiria žalą.

- Pristatyti visą gyventojams aktualią informaciją, susijusią su planuojamomis statybomis, teritorijų pokyčiais ir kitais urbanistiniais veiksmais, vienoje savivaldybės svetainės vietoje – pirmame puslapyje, ten kur šiuo metu patalpinti yra „Projektiniai pasiūlymai“. Siūlomas rubrikos pavadinimas – „Naujos statybos ir teritorijų pokyčiai. Kas numatyta šalia tavo namų?“
- Parengti ir po nauja rubrika pateikti gaires, kurios padėtų gyventojui, kuris nėra specialistas, susigaudyti, kaip ir kokios informacijos galima ieškoti. Gairėse siūloma integruoti ir nuorodas į atitinkamus informacijos portalus.
- Savivaldybės svetainėje po nauja rubrika pateikti informaciją apie visus vykstančius ir planuojamus infrastruktūros projektus. Kiekvienas Kauno gyventojas galėtų matyti šią informaciją patogiai, vienoje vietoje (informaciją rekomenduojama skirstyti pagal seniūnijas, pateikiant ją žemėlapyje).
- Sustiprinti seniūnų atsakomybę šiais klausimais. Seniūnas turėtų būti įpareigotas užtikrinti, kad jo seniūnijos gyventojai yra tinkamai informuoti apie planuojamus statybų ir teritorinių planų pokyčius, kontroliuoti, kaip projekto vystytojas įgyvendina jam priskirtą prievolę.

Tarybos narė

Jurgita Šiugždinienė

ORIGINALAS NEBUS SIUNČIAMAS